

OSPĚLOV

Místo pro přírodu

Prameništní mokřadní louka leží jihovýchodně od Ospělova, v údolní nivě bezejmenného přítoku říčky Věžnice. Je významná především bohatou populací ohrožené vachty trojlisté. Území tvoří mozaika prameništích rašelinných luk (s mělkou vrstvou rašeliny), vlhkých pcháčových luk a malé plochy s vysokými výběžkatými ostřicemi. Ve východní části a podél potoka je podmačená olšina.

Vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*)

vytváří rozvolněné porosty podél severního okraje. Na lokalitě téměř nekvete, ale pokud ano, tvoří nápadná bílá květenství. Její listy připomínají velké listy jetele. Má velmi hořkou chuť. Citlivě reaguje na hnojení půd i na odvodňování luk, proto rychle mizí a je stále vzácnější. Patří mezi ohrožené rostliny, zákonem chráněné.

Suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*)

roste na zamokřených loukách, v rašelinných a slatinných biotopech. Jeho květ je typický svým chlupatým okvětím, bílé chlupy se v průběhu květu prodlužují až na 4 cm. Kvete v dubnu a květnu.

Kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*) je dvoudomá rostlina: na jedné rostlině najdeme květy samčí (jsou větší a mají růžovou barvu), na jiné rostlině květy samičí (jsou menší a většinou bílé). Kvete během května a června.

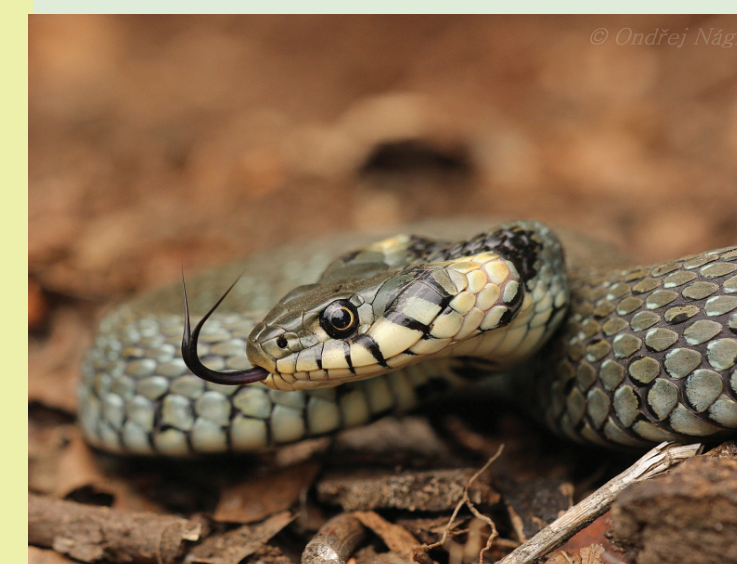

Pcháč potoční (*Cirsium rivulare*) je vytrvalá a ostnitá bylina s lodyhou olistěnou zpravidla jen v dolní polovině. Nachové květy tvoří květenství úbor. Plodem jsou nažky se slabě béžovým chmýrem. Kvete od května do července.

Prvosenka vyšší (*Primula elatior*) roste na vlhkých loukách. Kvete od března do dubna. Prvosenka vyšší má nevonné květy, kalich je přitisknutý ke koruně, barva květů je světle žlutá s oranžovou skvrnou uprostřed. Podobná prvosenka jarní roste spíše na suchých stanovištích, má kalich nafouklý a tmavě žluté vonné květy.

Užovka obojková (*Natrix natrix*) je charakteristická žlutými půlměsíčky za hlavou. Průměrná délka jejího těla dosahuje 1 metr. Obývá břehy rybníků, řek a tůň. Velmi dobře plave, protože její hlavní potravu tvoří vodní živočichové (žáby, čolci), malé rybky, žížaly či drobní hlodavci. Pro její ochranu je důležité zachování mokřadních lokalit.

Soumračník rezavý (*Ochlodes sylvanus*) je motýl aktivní ve dne nebo za soumraku, odtud jeho jméno. Živnou rostlinou jeho housenek jsou různé druhy vysokých trav.

Tesařík ozbrojený (*Leptura maculata*) je brok měřící necelé 2 cm. Najdeme ho na okrajích lesů či lesních loukách. Jeho larvy žijí ve dřevě stromů.

Ochranářské zásahy na lokalitě

Absence kosení na této louce vedla k hromadění stařiny a k rozšíření dominantní skřípiny lesní. Od roku 2002 je louka pravidelně sečena. Protože biotop rašelinných luk a vachta trojlistá jsou světlomilné, je zde nutno omezovat výskyt vzrostlých olší a vyřezávat zmlazený pařezinový porost v západní části lokality. Navíc olše lepkavá svými kořeny odčerpává z lokality vodu, čímž mokřad vysušuje.

Tůň

Tůňky slouží především jako nový biotop pro různé druhy vodního hmyzu, který má takových mělkých nádržek v krajině nedostatek: bruslařky, znakoplavky, šidélka, potápníci a vodomilové. Jako své loviště tyto tůňky vyhledávají i mnozí obojživelníci a na ně potravně vázané užovky.

Hmyzí hotely a čmelákovníky

Hmyzí hotely slouží pro vývin samotářského blanokřídlého hmyzu. Samičky samotářských včel využívají jejich dutiny jako bezpečný úkryt pro svá vajíčka, ze kterých se vylíhnou larvy a po zakuklení následně i dospělí jedinci. Včely samotářky mají význam pro opylování mnoha druhů rostlin.

Čmelákovníky jsou náhradním obydlím pro mnoho druhů čmeláků.

Ptačí budky

Vlivem člověka ubývají v krajině staré doupné stromy, jež jsou důležité pro ptačí druhy sídlící v dutinách. Proto je alespoň částečně nahrazujeme vyvěšováním ptačích budek.

Místo pro přírodu

Zachování druhové rozmanitosti této lokality není možné bez pomoci člověka. Louka vyžaduje každoroční pravidelnou péči. Abychom mohli zabránit jejímu případnému poškození, podařilo se část louky vykoupit v roce 2007 v rámci celostátní sbírky Místo pro přírodu. Cílem této kampaně je vykupovat ohrožené cenné přírodní lokality, kterým hrozí akutní nebezpečí (vykácení lesa, odvodnění mokřadu, rozorání květnatých luk), vykupovat pozemky, které jsou vhodné pro návrat přírody (obnovení vodních toků, výsadby biocenter a biokoridorů) a zajistit těmto pozemkům vhodnou péči.

Bližší informace na www.mistoproprirodu.cz